॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ अर्ज्जुने सैन्धवं प्राप्ते भारद्वाजेच सम्वृताः । पाञ्चालाः कुरुभिः सार्द्धं किमकुर्व्वत सञ्जय । १८८४
॥ सञ्जय उवाच ॥ अपराह्णे महाराज सङ्ग्रामे लोमहर्षणे । पाञ्चालानां कुरूणाञ्च द्रोणे द्यूतमवर्त्तत ।
पाञ्चाला हि जिघांसन्तो द्रोणं संहृष्टचेतसः । अभ्यमुञ्चन्त गर्जन्तः शरवर्षाणि मारिष ।
ततस्तु तुमुलस्तेषां सङ्ग्रामोऽवर्त्तताद्भुतः । पाञ्चालानां कुरूणाञ्च घोरो देवासुरोपमः ।
सर्व्वे द्रोणरथं प्राप्य पाञ्चालाः पाण्डवैः सह । तदनीकं बिभित्सन्तो महास्त्राणि व्यदर्शयन् ।
द्रोणस्य रथपर्य्यन्तं रथिनो रथमास्थिताः । कम्पयन्तोऽभ्यवर्षन्त वेगमास्थाय मध्यमं । १८७०
तमभ्ययाद्बृहत्क्षत्रः कैकयानां महारथः । प्रवपन्निशितान् बाणान्महेन्द्राशनिसन्निभान् ।
तन्तु प्रत्युद्ययौ शीघ्रं चेमधूर्त्तिर्म्महायशाः । विमुञ्चन्निशितान् बाणान् शतशोऽथ सहस्रशः ।
धृष्टकेतुश्च चेदीनामृषभोऽतिबलोदितः । त्वरितोऽभ्यद्रवत्तूर्णं मेहेन्द्र इव शम्बरं ।
तमापतन्तं सहसा व्यादितास्यमिवान्तकं । वीरधन्वा महेष्वासस्त्वरमाणः समभ्ययात् ।
युधिष्ठिरं महाराजं जिगीषुं समवस्थितं । सहानीकं ततो द्रोणो न्यवारयत वीर्य्यवान् । १८७५
नकुलं कुशलं युद्धे पराक्रान्तं पराक्रमी । अभ्यगच्छत् समायान्तं विकर्णस्तु सुतः प्रभो ।
सहदेवं तथायान्तं दुर्म्मुखः शत्रुकर्षणः । शरैरनेकसाहस्रैः समवाकिरदाशुगैः ।
सात्यकिन्तु नरव्याघ्रं व्याघ्रदन्तस्त्ववारयत् । शरैः सुनिशितैस्तीक्ष्णैः कम्पयन् वै मुहुर्मुहुः ।
द्रौपदेयान्नरव्याघ्रान्मुञ्चतः सायकोत्तमान् । संरब्धान्रथिनः श्रेष्ठान् सौमदत्तिरवारयत् ।
भीमसेनं तदा क्रुद्धं भीमरूपो भयानकः । प्रत्यवारयदायान्तमाशुगैर्म्महारथः । १८८०
तयोः समभवद्युद्धं नरराक्षसयोर्म्मृधे । यादृगेव पुरा वृत्तं रामरावणयोर्नृप ।
ततो युधिष्ठिरो द्रोणं नवत्या नतपर्व्वणां । आजघ्ने भरतश्रेष्ठः सर्व्वमर्म्मसु भारत ।
तं द्रोणः पञ्चविंशत्या निजघान स्तनान्तरे । रोषितो भरतश्रेष्ठ कैकयेन यशस्विना ।
भूय एव तु विंशत्या सायकानां समाचिनोत् । साश्वसूतध्वजं द्रोणः पश्यतां सर्व्वधन्विनां ।
तान् शरान् द्रोणमुक्तांस्तु शरवर्षेण पाण्डवः । अवारयत धर्म्मात्मा दर्शयन् पाणिलाघवं । १८८५
ततो द्रोणो भृशं क्रुद्धो धर्म्मराजस्य संयुगे । चिच्छेद समरे धन्वी धनुस्तस्य महात्मनः ।
अथैनं छिन्नधन्वानं त्वरमाणो महारथः । शरैरनेकसाहस्रैः पूरयामास सर्व्वतः ।
अदृश्यं वीक्ष्य राजानं भारद्वाजस्य सायकैः । सर्व्वभूतान्यमन्यन्त हतमेव युधिष्ठिरं ।
केचिच्चैनममन्यन्त तथैव विमुखीकृतं । ततो राजेति राजेन्द्र ब्राह्मणेन महात्मना ।
स कृच्छ्रं परमं प्राप्तो धर्म्मराजो युधिष्ठिरः । त्यक्त्वा तत्कार्म्मुकं च्छिन्नं भारद्वाजेन संयुगे । १८९०
आददेऽन्यद्धनुर्द्दिव्यं भास्वरं वेगवत्तरं । ततस्तान् सायकांस्तत्र द्रोणनुन्नान् सहस्रशः ।
चिच्छेद समरे वीरस्तदद्भुतमिवाभवत् । छित्त्वा तु ताञ्छरान्राजन् क्रोधसंरक्तलोचनः ।
शक्तिं जग्राह समरे गिरीणामपि दारिणीं । स्वर्णदण्डां महाघोरामष्टघण्टां भयावहां ।
समुत्क्षिप्य च तान् हृष्टो ननाद बलवद्बली । नादेन सर्व्वभूतानि चासयन्निव भारत ।